

*Ett testamente
kan rädda liv*

RADIUMHEMMETS
FORSKNINGS**FONDER**

Visa din **omsorg** *i ett testamente*

Genom att skriva ett testamente visar du hur du vill att din kvarlåtenskap ska fördelas. Ett testamente är en trygghet för dina anhöriga – det gör att de kan känna till och respektera din sista vilja.

Du kan själv bestämma vem eller vilka som ska få del av dina tillgångar, med visst undantag för bröstarvingar – det vill säga barn och barnbarn. Saknas testamente bestämmer lagen hur din kvarlåtenskap fördelas.

Har du inga nära släktingar tillfaller dina tillgångar Allmänna Arvsfonden.

Varför bör jag skriva ett testamente?

Om du själv vill bestämma vem eller vilka som ska få din kvarlåtenskap måste du skriva det i ett testamente. Saknas testamente bestämmer lagen och arvsordningen hur din kvarlåtenskap ska fördelas. Arvsordningen delar in släktingar i tre arvsklasser och först när arvingar saknas i en arvsklass får de som tillhör nästa arvsklass del av arvet.

ARVSORDNINGEN I KORTHET:

Efterlevande make/maka

Om du är gift ärver din make/maka. Saknar du barn sker vid den efterlevandes död en delning mellan makarnas arvingar.

Om du är gift och har barn ärver i första hand din make/maka dina tillgångar. Gemensamma barn får ut sitt arv efter att båda föräldrarna har avlidit.

Om du däremot har barn som inte är gemensamma med din make, så kallade särkullbarn, har dessa barn rätt att få ut sitt arv omedelbart efter din död.

Styvbarn och fosterbarn är inte arvsberättigade enligt arvsordningen. Är du sammanboende måste ni ha ett inbördes testamente för att din sambo ska kunna ärva dig.

ARVSORDNING FÖR ENSAMSTÅENDE:

• *Första arvsklassen*

Barn

Barnbarn

Barnbarnsbarn

• *Andra arvsklassen*

Mor och Far

Syskon

Syskonbarn

Syskons barnbarn

Syskons barnbarnsbarn

• *Tredje arvsklassen*

Mormor, Morfar, Farmor, Farfar

Morbror, Moster, Farbror, Faster

• *Allmänna Arvsfonden*

När behövs ett testamente?

NÅGRA SITUATIONER DÄR DET KRÄVS ETT TESTAMENTE:

- Du saknar legala arvingar och vill inte att den statliga Allmänna Arvsfonden ska få kvarlåtenskapen.
- Du är sammanboende och vill att din sambo ska ärva något efter dig. Vill du att din sambo ska få del i någon annan egendom än permanent bostad och bohag anskaffad för gemensamt bruk måste du skriva ett testamente.
- Du har speciella önskemål om fördelning av saker och värdepapper. Lösa lappar på tavlor och minnessaker är inte tillräckliga för att garantera din sista vilja.
- Du vill att ditt/dina fosterbarn ska ärva.
- Du vill att någon som inte är arvsberättigad enligt lagen ska få något ur din kvarlåtenskap. Det kan vara en nära vän, en kusin eller annan avlägsen släkting eller en förening eller organisation vars verksamhet ligger dig varmt om hjärtat.
- Du och din make/maka/sambo saknar bröstarvingar och vill att kvarlåtenskapen efter bådas er död ska tillfalla något särskilt ändamål exempelvis cancerforskningen vid Radiumhemmets Forskningsfonder.

VEM KAN JAG TESTAMENTERA TILL?

Du får testamentera dina tillgångar till vem du vill – med ett viktigt undantag. Dina bröstarvingar har enligt lagen rätt till hälften av kvarlåtenskapen (den så kallade laglotten). Resten av dina tillgångar kan du testamentera till vem du vill.

Hur skriver jag ett testamente?

MÅSTE JAG ANLITA JURIDISK HJÄLP

Nej, lagen ställer inga krav på vem som upprättar testamentet. Ett testamente måste dock uppfylla vissa formkrav. Att låta en juridisk sakkunnig på bank eller en advokat titta på testamentet är därför ett gott råd. På så sätt kan du känna dig trygg att din sista önskan verkligen blir uppfylld så som du tänkt dig.

VILKA FORMKRAV GÄLLER FÖR ETT TESTAMENTE?

Testamentet måste vara *skriftligt*, undertecknat av dig själv samt daterat. Testamentet måste *bevittnas* av två personer. De får dock inte vara nära släkt med dig och inte heller ärva något enligt testamentet. Vittnena måste veta att det är ett testamente som de bevittnar men de behöver inte veta innehållet i testamentet. Båda vittnena måste vara *närvarande samtidigt* när du undertecknar ditt testamente eller vidkänns din namnteckning.

Var noga med att uttrycka dig klart och tydligt så att det inte uppstår några oklarheter vad gäller din sista vilja. Om du väljer att stödja någon förening eller organisation i ditt testamente tänk då på att skriva korrekt namn så att din gåva verkligen går till rätt organisation. Det allra bästa är om du förutom namn kan ange organisationsnummer.

KAN JAG ÄNDRA MITT TESTAMENTE?

Ja, du kan ändra i ditt testamente hur många gånger du vill men formkraven är viktiga. Du bör helst inte bara stryka över i testamentet. Gör du ändringar direkt i testamentet måste du iaktta formföreskrifterna. Det säkraste är att riva sönder det gamla testamentet och skriva ett helt nytt. Testamentet är en färskvara. Se över ditt testamente med jämna mellanrum så att det fortfarande stämmer med din vilja avseende arvsfördelning. Lagändringar och nya regler kan inverka även på gamla testamenten så rådgör gärna med någon sakkunnig.

VAR SKA JAG FÖRVARA MITT TESTAMENTE?

Någon registrering av testamentet hos myndighet behövs ej men det är viktigt att originaltestamentet förvaras säkert, gärna i bankfack, så att det inte kommer i orätta händer och förstörs efter dödsfallet. Berätta för dina anhöriga att du skrivit ett testamente och att du har ett bankfack. Ha gärna en eller flera kopior i bostaden men observera att det bara är det underskrivna och bevittnade originalet som gäller. Du kan upprätta flera likadana original om du är orolig för att testamentet försvinner. Samtliga original måste dock vara undertecknade, bevittnade och ha samma datering.

Ordlista

ARVINGE är den som ärver enligt arvsordningen.

ARVSKLASSER är tre stycken och bildar tillsammans den legala arvsordningen.

ARVSORDNING kallas arvingarnas inbördes turordning. Arvsordningen delar in nära släktingar i tre arvsklasser där barn och deras barn hör till den första. När det inte finns någon arvinge i den första klassen kommer nästa arvsklass i fråga. Finns det till exempel efterlevande barn får inte släktingar i andra och tredje arvsklassen del av arvet. Arvsordningen kan till viss del ändras genom upprättande av testamente.

ARVSKIFTE kallas fördelningen av den avlidnes egendom mellan arvingar och universella testamentstagare.

ARVSLOTT kallas den del av kvarlåtenskapen som en arvinge får.

BODELNING vid dödsfall sker i princip enligt samma regler som gäller vid bodelning mellan äkta makar vid skilsmässa.

BOUPPTECKNING är en förteckning över ett dödsbos samtliga tillgångar och skulder och är i första hand till för att make/maka, arvingar och testamentstagare ska få kvarlåtenskapen dokumenterad inför bodelning och arvskifte. Bouppteckningen skall göras inom tre månader från dödsfallet och registreras hos skattemyndigheten.

BOUTREDNINGSMAN kallas den som förvaltar dödsboet efter en avliden person. Förordnas av tingsrätten om någon av dödsbodelägarna begär det. I större dödsbon utses ofta en advokat eller banks notariatavdelning.

BRÖSTARVINGE är barn, barnbarn, barnbarnsbarn o s v. Med bröstarvinge jämställs adoptivbarn och dennes barn men inte fosterbarn.

DÖDSBO omfattar en persons samtliga tillgångar och skulder. Förvaltningen av dödsboet utövas av alla dödsbodelägarna gemensamt och de måste vara eniga om varje åtgärd. Ett dödsbo är en juridisk person, vilket innebär att tillgångarna hålls skilda från delägarnas så länge boutredning pågår. Skulder kan alltså i princip bara göras gällande mot dödsboet, inte mot delägarna personligen. Den gemensamma förvaltningen av dödsboet kan i vissa fall tas över av en boutredningsman.

DÖDSBODELÄGARE är efterlevande make/maka eller sambo samt arvingar och universella testamentstagare. Däremot inte legatarier.

EFTERARV (sekundosuccession) är en form av uppskjuten arvsrätt. Efterlevande make behåller hela kvarlåtenskapen. När den efterlevande maken dör, ska den egendom som härrör från den först avlidne fördelas vidare till den först avlidnes arvingar. Detta kallas efterarv.

FRI FÖRFOGANDERÄTT, samma rätt till egendom som vid full äganderätt men testamentstagaren får inte testamentera bort egendomen.

FULL ÄGANDERÄTT, testamentstagaren kan bestämma över egendomen både under sin livstid och genom testamente.

INBÖRDES TESTAMENTE förekommer ofta mellan äkta makar och även mellan sambor. Innebörden brukar vara att kvarlåtenskapen efter den först avlidne skall tillfalla den efterlevande. Behovet av inbördes testamente mellan gifta makar har minskat sedan nuvarande regler om efterlevande makes arvsrätt tillkommit.

KLANDERTALAN ska väckas hos domstol inom sex månader från det att en arvinge har delgivits testamentet. Klandertalan kan enbart gälla frågan om ett testamente är ogiltigt med hänsyn till förhållandena vid dess tillkomst.

KVARLÅTENSskap benämns den egendom som en avliden efterlämnar. Om den avlidne var gift eller sambo menas med kvarlåtenskap den egendom som står till arvingarnas förfogande efter bodelning.

LAGLOTT är den del av en bröstarvinges arvslott (vanligtvis hälften) som i princip inte får inskränkas av den avlidne genom testamente.

LEGAT är den juridiska termen för en bestämd sak i ett testamente, exempelvis en tavla eller en viss summa pengar till någon.

LEGATARIE kallas den som får ett legat.

SEKUNDOSUCCESSIONS FÖRORDNANDE

är ett förordnande i ett testamente om vad som ska hända med kvarlåtenskapen när första testamentstagaren har dött. Vanligt i inbördes testamenten. Brukar även kallas sekundo-förordnande.

SKATTEBEFRIELSE, det finns juridiska personer som är befriade från skatt. Det gäller bl a organisationer som ska stödja vetenskaplig forskning. Radiumhemmets Forskningsfonder är skattebefriade.

SKIFTESMAN utses i de fall där dödsbodelägarna är oense om hur arvskiftet ska genomföras.

SÄRKULLBARN kallas barn som inte är makarnas gemensamma. Särkullbarn har rätt att få ut sitt arv omedelbart vid sin förälders död. Gemensamma barn måste vänta tills båda föräldrarna är döda.

TESTAMENTSEXEKUTOR kan utses i ett testamente och är den som ska handha boudredningen.

TESTAMENTSTAGARE kallas den som får egendom genom testamente.

TESTATOR kallas den som upprättar ett testamente.

UNIVERSELL TESTAMENTSTAGARE är den som får hela kvarlåtenskapen, viss andel därav eller återstoden sedan andra testamentstagare fått sitt.

Att testamentera till

RADIUMHEMMETS FORSKNINGSFONDER

SVERIGES ÄLDSTA CANCERFONDER

Cancerföreningen i Stockholm bildades 1910 för att hantera de medel som samlats in för att grunda Radiumhemmet samma år. Jubileumsfonden bildades 1928 vid en insamling bland svenska folket inför konung Gustaf V:s 70-årsdag. Pengarna användes dels till uppförande av tre så kallade jubileumskliniker, däribland Radiumhemmet, färdigt 1938, dels som grund i en fond för cancerforskning. Under närmare 30 år var fondernas viktigaste uppgift att driva Radiumhemmet. Sedan 1941, då staten tog över driften (övertogs av Stockholms läns landsting 1982) har fonderna fokuserat på att stödja den kliniska cancerforskningen i Stockholm.

Från att ha lagt grunden för svensk cancersjukvård så är Cancerföreningen och Jubileumsfonden idag två viktiga forskningsfinansierare. Fonderna har också som största bidragsgivare medverkat till inrättandet av ett onkologiskt forskningscentrum vid Karolinska Universitetssjukhuset – CancerCentrum Karolinska.

Fonderna är skattebefriade och har 90-konto vilket innebär att de granskas av Svensk Insamlingskontroll.

Cancerföreningen i Stockholm har organisationsnummer 81 52 00-2583.

Stiftelsen Konung Gustaf V:s Jubileumsfond har organisationsnummer 80 20 05-0947.

VAD KAN JAG TESTAMENTERA?

Du kan antingen välja att testamentera ett visst belopp till någon av fonderna eller också välja att testamentera egendom (värdeföremål, värdepapper, fastigheter) som vi då omsätter till pengar och använder till cancerforskning.

SÅ HÄR ANVÄNDS PENGARNA

Din gåva används till patientnära klinisk forskning vars mål är bättre behandlingsmetoder och tidigare upptäckt av cancer. I takt med att vi lever allt längre kommer fler människor att få cancer. Därför är den patientnära cancerforskningen så viktig. Den svenska cancerforskningen finansieras till 90% av privata gåvor. Tack vare svenska folkets gåvor och donationer ligger Sverige långt fram när det gäller forskning och behandling av cancer.

RADIUMHEMETS FORSKNINGSFONDER DELAR VARJE ÅR UT CA 50 MKR TILL PATIENTNÄRA CANCERFORSKNING.

Fonderna stöder för närvarande ett 100-tal olika cancerforskningsprojekt om:

- Bröstcancer
- Leukemi
- Tumörer i hormonproducerande organ
- Prostatacancer
- Öron-näsa-halstumörer
- Tumörer i mag- och tarmkanalen
- Hudcancer
- Lungcancer
- Tumörer hos barn
- Hjärntumörer

Vill du veta mer är du välkommen att beställa vår årsredovisning, där samtliga projekt redovisas. Ring tel 020-255 355 eller e-post info@rahfo.se.

**90% AV ALL CANCERFORSKNING SOM BEDRIVS
I SVERIGE FINANSIERAS MED GÅVOR FRÅN
PRIVATPERSONER. EN STOR DEL AV DESSA
GÅVOR UTGÖRS AV TESTAMENTEN.**

RADIUMHEMMETS FORSKNINGSFONDER

Välkommen till vår hemsida rahfo.se

För gåvor, donationer eller testamente,
ring **020-255 355**

Du kan också använda Plusgirokonto:

90 06 90-9 eller **90 08 80-6**

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

Radiumhemmets Forskningsfonder
Karolinska Universitetssjukhuset Solna
Strålbehandlingen, plan 3
Box 25, 171 11 Solna
Telefon 08-545 425 50
info@rahfo.se